

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

«С Х В А Л Е Н О»
Вченою радою ЧНУ
ім. Петра Могили

Протокол № 3
" 09 " 11 2017р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Ректор ЧНУ ім. Петра Могили

Л.П.Клименко

" 09 " 11 2017р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни Управління витратами

Статус дисципліни: Вибіркова

Галузь знань: 0306 "Менеджмент і адміністрування"

Напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Перший проректор

Н.М. Іщенко
(ПІБ)

В.о. декана факультету економічних наук

О.Б. Філімонова
(ПІБ)

Завідувач кафедри менеджменту

О.Ю. Стоян
(ПІБ)

Розглянуто на засіданні
методичної ради факультету
Протокол № 60/1 «07» 11 2017р.

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Управління витратами” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності і тенденції споживання ресурсів підприємства у процесі кругообігу господарських засобів з точки зору їх мінімізації.

Міждисциплінарні зв'язки: мовне підгрунття – українська мова, англійська мова; економіко-теоретичне підгрунття – економіка підприємства, слугує підгрунттям – управління санацією підприємства.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Економічна суть управління витратами

Змістовний модуль 2. Управління витратами на підприємстві

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення цієї дисципліни є одержання знань в області управління собівартості і аналізу витрат та їх практичного застосування в виробничих умовах.

1.2. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: головні теоретичні положення управління витратами підприємства, які на підприємстві є витрати, де і як вони формуються, яким має бути їх контроль та як впливати на їх величину;

вміти: творчо мислити, давати економічну оцінку діяльності підприємства, проводити економічне обґрунтування проектів та рішень, використовувати одержані знання та вміння у практичній діяльності на підприємствах, використовувати різні методи калькулювання продукції

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 години / 6 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна суть, значення і завдання управління витратами.

Тема 2. Характеристика виробничих витрат, їх класифікація і структура.

Тема 3. Закономірності та чинники формування витрат.

Тема 4. Організаційні аспекти управління підприємством.

Тема 5 Організація центрів відповідальності.

Тема 6. Формування витрат за місцями і центрами відповідальності.

Тема 7. Собівартість продукції і калькулювання.

Тема 8. Управління виробничими затратами в умовах використання зарубіжних систем обліку і калькулювання.

Тема 9. Контроль в управлінні виробничими затратами.

Тема10. Шляхи зниження та вивчення поведінки витрат.

Тема 11. Управління витратами і ефективність виробництва.

Тема12. Оптимізація виробничої діяльності за критерієм витрат.

Тема 13. Методи цільового формування структурного аналізу та зниження витрат.

Тема14. Адаптація операційної системи до зміни її завантаження за критерієм витрат.

Тема 15. Мінімізація витрат на створення та зберігання запасів.

3. Рекомендована література

Базова

1. Грещак М. Г., Коцюба О. С. Управління витратами: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2012. — 131 с.
2. Грещак М. Г. Управління витратами: навч. посіб. / [М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба, Ю. М. Лозовик]; за ред. М. Г. Грещака. — К.: КНЕУ, 2008. — 264 с.
3. Турило А. М. Управління витратами підприємства: Навч. посіб./ А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 120 с.
4. Дем'яненко С. І. Менеджмент виробничих витрат у сільському господарстві. — К.: КНЕУ, 1998. — 264 с.
5. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект. — Тернопіль: Астон, 2005. — 288 с.
6. Управление затратами на предприятии: Учеб. / В. Г. Лебедев, Т. Г. Дроздова, В. П. Кустарев и др.; Под общ. ред. Г. А. Краюхина. — СПб.: «Издательский дом «Бизнес-пресса», 2000. — 277с.
7. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства: Навч. посібник/ Ю.С. Цал-Цалко. — К.: ЦУЛ, 2002.- 656 с.

Допоміжна

1. Бутинець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. посіб. для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит»/ Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук. — Житомир: ЖІТІ, 2010. — 448 с.
2. Бухгалтерський облік за національними стандартами. Практик. посіб. / Укл. Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник. — Тернопіль: Економічна думка, 2010. — 236 с.
3. Гарасим П. М., Давидович І. Є., Хомин П. Я. Управлінський облік на підприємстві (методика ведення): Монографія. — Тернопіль: Економічна думка, 2001. — 270 с.

4. Формування підсумкового контролю успішності навчання

При проведенні підсумкового контролю оцінці підлягають теоретичні знання та практичні уміння, яких набули студенти після опанування дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Письмова форма підсумкового контролю не є обов'язковою. Під час виконання підсумкового контролю студент може звернутися до викладача з роз'ясненнями змісту завдання. Студентам забороняється списувати, обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати заборонені навчальні засоби. Якщо студент порушує встановлений порядок, то він звільняється від подальшої роботи, а екзамен оцінюється нулем балів.

Оцінка виставляється відповідно до інтервальної шкали.

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування, усне та письмове опитування, виконання індивідуальних та практичних завдань.